

Bank Spółdzielczy w Zwoleniu
Spółdzielcza Grupa Bankowa

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Zwoleniu
według stanu na dzień 31.12.2019 roku**

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP	3
II. INFORMACJE OGÓLNE	3
III. PODSTAWOWA STRUKTURA ORGANIZACYJNA BANKU	4
IV. INFORMACJE O STOPIE ZWROTU Z AKTYWÓW	6
V. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ISTOTNYM	6
VI. RYZYKO KREDYTOWE	13
VII. STOSOWANIE ZEWNĘTRZNYCH OCEN WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ	19
VIII. ZASADY WYCENY POZOSTAŁYCH AKTYWÓW I PASYWÓW	20
IX. AKTYWA OBCIĄŻONE I WOLNE OD OBCIĄŻEŃ	22
X. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ W PORTFELU NIEHANDLOWYM	22
XI. RYZYKO WALUTOWE	23
XII. RYZYKO PŁYNNOŚCI	24
XIII. RYZYKO OPERACYJNE	25
XIV. FUNDUSZE WŁASNE	27
XV. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA I WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	28
XVI. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	31
XVII. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI W RAMACH SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	33
XVIII. SYSTEM ZARZĄDZANIA	34
XIX. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ	35
XX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.	38

I. Wstęp

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby informacyjne Członków i Klientów Banku.
2. Niniejszy dokument w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu został przygotowany zgodnie z:
 - 1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzenie CRR”),
 - 2) Rozporządzeniami wykonawczymi i delegowanymi Komisji (UE) do Rozporządzenia CRR,
 - 3) Ustawą z dnia 05 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
 - 4) Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
 - 5) Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
 - 6) Wytycznymi w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (EBA/GL/2016/11),
 - 7) Wytycznymi dotyczącymi prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75. 2 dyrektywy 2013/36/UE i art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
 - 8) Wytycznymi w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2017/12),
 - 9) Rekomendacją P dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków, wydaną Komisję Nadzoru Finansowego,
 - 10) Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętym uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22.07.2014 roku,
oraz zgodnie z przyjętą przez Bank Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Zwoleniu, która zawiera szczegółowe informacje dotyczące ujawnianych informacji oraz sposobu publikacji.
3. Informacje ujawniane w niniejszej Informacji zaprezentowano według stanu na 31.12.2019 roku.
4. O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w niniejszej Informacji wyrażone są w tysiącach złotych. Ewentualne różnice w sumach i udziałach wynikają z zaokrągleń kwot oraz zaokrągleń udziałów procentowych.

II. Informacje ogólne

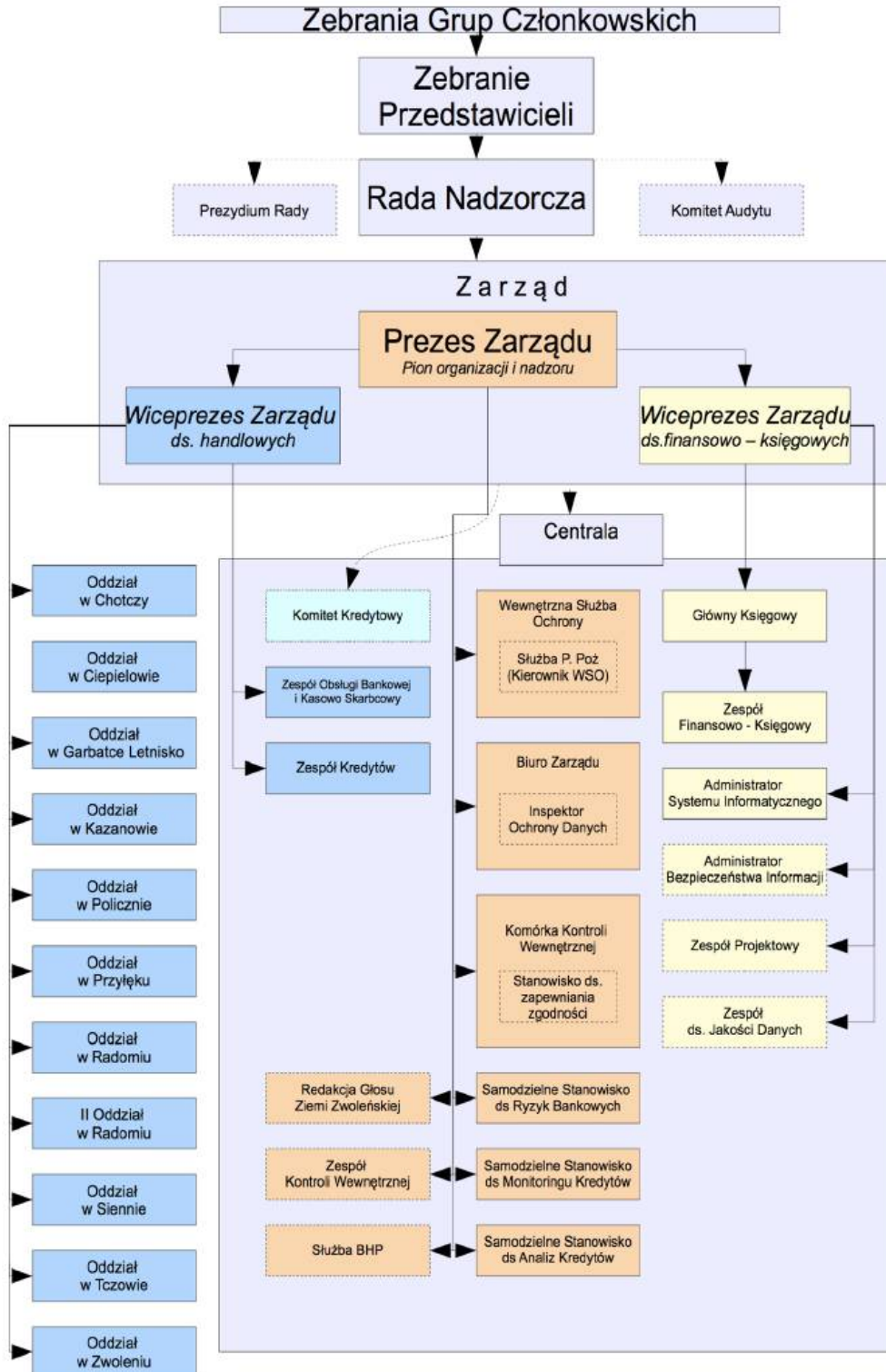
1. Bank Spółdzielczy w Zwoleniu jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:
 - 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
 - 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
 - 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze,

- 4) Statutu Banku,
- 5) innych ustaw.
2. Bank stosuje się również do Rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej.
3. Bank jest zrzeszony z SGB Bankiem S.A. w Poznaniu (SGB-Bank S.A.), tworząc Spółdzielczą Grupę Bankową (SGB). Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.
4. Bank działa na obszarze województwa mazowieckiego oraz na obszarze następujących powiatów: opatowskiego, opolskiego (z siedzibą władz w Opolu Lubelskim), ostrowieckiego, puławskiego, ryckiego, starachowickiego.

III. Podstawowa struktura organizacyjna Banku

1. W 2019 roku Bank prowadził działalność poprzez Centralę zlokalizowaną w Zwoleniu przy Al. Jana Pawła II 25 oraz następujące Oddziały:
 - 1) Oddział w Policznie
 - 2) Oddział w Tczowie
 - 3) Oddział w Ciepielowie
 - 4) Oddział w Garbatce Letnisko
 - 5) Oddział w Przyłęku
 - 6) Oddział w Chotczy
 - 7) Oddział w Kazanowie
 - 8) Oddział w Radomiu
 - 9) II Oddział w Radomiu
 - 10) Oddział w Zwoleniu
 - 11) Oddział w Siennie.
2. W skład Centrali Banku wchodziły następujące komórki organizacyjne:
 - 1) Zespół Obsługi Bankowej i Kasowo – Skarbcowy (ZOBiKS),
 - 2) Zespół Finansowo - Księgowy (ZFK),
 - 3) Zespół Kredytów (ZK),
 - 4) Biuro Zarządu (BZ),
 - 5) Komórka Kontroli Wewnętrznej oraz Stanowisko ds. Zapewniania Zgodności,
 - 6) Samodzielne Stanowisko ds. Ryzyk Bankowych (SSdsRB),
 - 7) Samodzielne Stanowisko ds. Monitoringu Kredytów (SSdsMK),
 - 8) Samodzielne Stanowisko ds. Analiz Kredytów (SSdsAK),
 - 9) Wewnętrzna Służba Ochrony (WSO).
3. W Banku funkcjonowały także:
 - 1) Komitet Kredytowy,
 - 2) Zespół Kontroli Wewnętrznej,
 - 3) Służba BHP,
 - 4) Służba Przeciwpożarowa,
 - 5) Redakcja Głosu Ziemi Zwoleńskiej,

- 6) Zespół Projektowy,
 - 7) Zespół do spraw Jakości Danych,
 - 8) Inspektor Ochrony Danych (IOD).
4. Podstawową organizację Banku przedstawia poniższy schemat:

IV. Informacje o stopie zwrotu z aktywów

Na podstawie art. 111a ust. 1 Bank podaje do publicznej wiadomości stopę zwrotu obliczoną jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej. Na dzień 31.12.2019 roku wyznaczona w ten sposób stopa zwrotu z aktywów wynosi: 0,56%.

V. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym

1. Informacje ogólne.

1. Zarządzanie ryzykiem jest kluczowym elementem w zarządzaniu Bankiem. Prowadzona działalność bankowa wymaga zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru i oceny ryzyka, jak również jego kontroli i cyklicznego monitorowania. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank, jak również jego właściwa ocena, pomagają lepiej rozumieć ryzyka zagrażające Bankowi, podejmować lepsze decyzje strategiczne oraz dzięki temu lepiej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku, obrazuje poziom bezpieczeństwa jego funkcjonowania.
2. Kompleksowy model zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje powiązania i zapewnienie spójności pomiędzy czterema głównymi obszarami: strategią, procesami, organizacją oraz rozwiązaniami IT (informatycznymi).
3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:
 - 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
 - 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
 - 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
 - 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
 - 5) raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej,
 - 6) wykorzystywanie przez Zarząd i Radę Nadzorczą wyników audytu wewnętrznego do bieżącego zarządzania i nadzoru nad ryzykiem.
4. Bank zarządza ryzykiem poprzez zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, które uznał za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami. Przyjęto, że ryzyka istotne to te, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, a także ryzyka wymienione w Dyrektywie CRD IV. Do ryzyk tych Bank zaliczył:
 - 1) ryzyko kredytowe,
 - 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli,
 - 3) ryzyko walutowe,
 - 4) ryzyko koncentracji,
 - 5) ryzyko płynności,
 - 6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
 - 7) ryzyko kapitałowe,
 - 8) ryzyko braku zgodności.

2. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka i sposoby ich realizacji

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, zapewniającym stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
 - 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4%,
 - 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie, co najmniej 35%,
 - 4) identyfikacja oraz maksymalne ograniczenie utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi;
 - 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
2. Bank realizuje cele strategiczne w obszarze ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji poprzez, m. in.:
- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku, prowadzenia monitoringu kredytów oraz zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi,
 - 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikację ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń,
 - 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 50% funduszy własnych, a łączny limit w tym zakresie nie może przekroczyć 140% funduszy własnych Banku,
 - 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym,
 - 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie do 70% ich udziału w sumie bilansowej, powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania,
 - 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku,
 - 7) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku, w tym angażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 60% udziału w portfelu kredytowym oraz zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 30% ich udziału w portfelu kredytowym,
 - 8) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR,

- 9) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 300% uznanego kapitału,
 - 10) ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu 20% uznanego kapitału,
 - 11) odpowiednie administrowanie (staranne identyfikowanie, monitorowanie i raportowanie) ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) w sposób zapewniający ograniczenie ryzyka powstania zagrożenia utraty płynności lub wypłacalności, a tym samym wystąpienia zagrożenia upadłością,
 - 12) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, przy uwzględnieniu maksymalnych poziomów wskaźników LtV oraz Dtl,
 - 13) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, w tym dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie,
 - 14) przyjęcie ograniczeń dotyczących maksymalnych okresów kredytowania detalicznych ekspozycji kredytowych.
3. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:
- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania,
 - 2) racjonalizację kosztów,
 - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,
 - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich,
 - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - 6) powierzania czynności podmiotom zewnętrznym w ramach outsourcingu w sposób zapewniający ciągłe i niezakłócone działanie Banku oraz brak niekorzystnego wpływu na prowadzoną działalność.
4. Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego poprzez:
- 1) wdrożony system zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatny do profilu ryzyka Banku,
 - 2) wdrożony system zarządzania zasobami ludzkimi wspierający efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
 - 3) wdrożony, skuteczny system kontroli wewnętrznej, pozwalający na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko),
 - 4) zapewnienie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje,
 - 5) monitorowanie jakości usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu,
 - 6) wdrożone (i dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia) procedury opisujące istniejące w Banku procesy,

- 7) wdrożone (oraz aktualizowane i testowane) plany awaryjne i plany ciągłości działania,
 - 8) zdefiniowanie procesów kluczowych, warunkujących realizację strategii Banku oraz procesów krytycznych, warunkujących zachowanie ciągłości działania.
5. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
- 1) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych,
 - 2) minimalizowanie ryzyka walutowego.
6. Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka walutowego poprzez:
- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku,
 - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym, polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego,
 - 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej,
 - 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym,
 - 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.
7. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
 - 2) zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.
8. Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności poprzez m. in. :
- 1) utrzymywanie nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności),
 - 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
 - 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych,
 - 4) utrzymywanie odpowiedniego poziomu wskaźnika LCR wskaźnika NSFR,
 - 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony,
 - 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami,
 - 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku,

- 8) dywersyfikację źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów,
 - 9) przyjęcie (i aktualizację w okresach rocznych) planów pozyskiwania i utrzymywania depozytów oraz poprzez określenie głównych źródeł finansowania działalności Banku.
9. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - 3) utrzymywanie zmian wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego na poziomie nie przekraczającym łącznie 30% annualizowanego wyniku odsetkowego oraz 2% funduszy własnych dla zmiany wartości ekonomicznej Banku.
10. Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej poprzez:
- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych,
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku,
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez stosowanie dla produktów klientowskich stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - 4) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego),
 - 5) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.
11. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:
- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
 - 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,
 - 3) posiadanie łącznego współczynnika kapitałowego oraz współczynnika kapitału Tier I na minimalnych poziomach określonych przez Bank,
 - 4) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 80 %,
 - 5) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 20 % kapitału Tier I,
 - 6) dywersyfikację funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5 % funduszu udziałowego,
 - 7) przekazywanie na fundusze własne minimum 90 % nadwyżki bilansowej,
 - 8) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego,
 - 9) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.
12. Bank realizuje cele w zakresie ryzyka kapitałowego poprzez:
- 1) sformalizowanie procesu zarządzania ryzykiem kapitałowym,
 - 2) przyjęcie systemu testowania w warunkach skrajnych,

- 3) alokację funduszy na poszczególne rodzaje ryzyka oraz zapewnienie ich adekwatności do poziomu ponoszonego ryzyka,
 - 4) przyjęcie zasad postępowania w sytuacjach awaryjnych (Awaryjny Plan Kapitałowy).
13. Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:
- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, w tym z obowiązującymi zasadami ładu korporacyjnego i zasadami dobrej praktyki bankowej,
 - 2) zapewnienie zgodności wewnętrznych aktów prawnych Banku z przepisami prawa,
 - 3) dążenie i dbałość o wizerunek zewnętrzny Banku, pozytywny odbiór Banku przez klientów, przejrzystość działań Banku, stworzenie dobrze zorganizowanej kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem.
14. Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności poprzez:
- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności,
 - 2) projektowanie i wprowadzenie mechanizmów kontroli tego ryzyka,
 - 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości,
 - 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zapewniania zgodności.

3. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd, wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka.
2. Podstawą prawidłowego funkcjonowania struktury organizacyjnej w ramach procesu zarządzania ryzykiem jest Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Zwoleniu, jak również regulaminy działania organów Banku oraz Komitetu Audytu.
3. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Zwoleniu, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Jest ona zgodna z założeniami strategii działania Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
4. Strategia zarządzania ryzykiem jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, tj. z Planem ekonomiczno - finansowym, Planem kapitałowym oraz szczegółowymi zasadami i procedurami w zakresie zarządzania ryzykiem.
5. Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
6. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
7. W celu ograniczenia nadmiernego ryzyka realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie

informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

8. Na system zarządzania każdym istotnym rodzajem ryzyka składa się:
 - 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem i przyjęte cele strategiczne,
 - 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie,
 - 3) system limitów ograniczających ryzyko,
 - 4) system informacji zarządczej,
 - 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.
9. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na dwóch niezależnych poziomach:
 - 1) poziomie pierwszym, obejmującym zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej w Banku, tj. stanowiska obsługi klienta, stanowiska księgowe odpowiedzialne za lokowanie nadwyżek środków, stanowisko rozliczeniowe, stanowisko ASI,
 - 2) poziomie drugim, obejmującym zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, tj. stanowisko odpowiedzialne za monitorowanie ryzyka, stanowisko odpowiedzialne za monitoring kredytów, stanowisko analiz kredytowych, stanowisko do spraw zapewniania zgodności, komórkę kontroli wewnętrznej oraz IOD.
10. W ramach poziomu drugiego najistotniejsze zadania w obszarze monitorowania ryzyk wykonywało Samodzielne Stanowisko do spraw Ryzyk Bankowych, które m. in.:
 - 1) identyfikuje, mierzy lub szacuje oraz monitoruje poziom ryzyka istotnego, przeprowadza testy warunków skrajnych oraz dokumentuje pomiaru ryzyk,
 - 2) weryfikuje, analizuje i przedkłada propozycje wysokości limitów dla poszczególnych ryzyk – przy współpracy z odpowiednimi komórkami Centrali Banku,
 - 3) monitoruje stopień wykorzystania limitów, sygnalizuje Zarządowi przypadki przekroczeń limitów oraz wyjaśnia przyczyny powodujące przekroczenia,
 - 4) dokonuje analizy potencjalnego wpływu nowych produktów bankowych na poziom ryzyk,
 - 5) wyznacza wewnętrzne wymogi kapitałowe,
 - 6) monitoruje działalność Banku pod kątem możliwości wzrostu poziomu istotności ryzyk uznanych uprzednio za nieistotne.
11. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą organy statutowe Banku – Rada Nadzorcza i Zarząd Banku.
12. Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
13. Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności przez określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka, opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem, wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie, opracowywanie i wdrożenie polityk i procedur, na podstawie których funkcjonuje system zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie ich przestrzegania i nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka.
14. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad ryzykiem istotnym sprawuje Prezes Zarządu.

4. Schemat procesu zarządzania ryzykiem

VI. Ryzyko kredytowe

1. Ryzyko kredytowe jest to ryzyko niewywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności oraz ryzyko spadku innych pozycji aktywów Banku na skutek pogorszenia się wiarygodności dłużnika. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych znaczących strat.
2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym opiera się na analizie:
 - 1) obecnego stanu portfela kredytów,
 - 2) sytuacji branż, w które zaangażowany jest Bank,
 - 3) sytuacji ekonomiczno – finansowej potencjalnych kredytobiorców.
3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się poprzez:
 - 1) ocenę zdolności kredytowej oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców,
 - 2) kształtowanie marży na produktach kredytowych,
 - 3) stosowanie limitów kredytowych,
 - 4) stosowanie zabezpieczeń kredytów.
4. Na zarządzanie ryzykiem kredytowym (w tym zarządzanie ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie oraz ekspozycjami detalicznymi) w Banku składa się zbiór zasad i wytycznych zawartych w procedurach kredytowych, które regulują procesy obsługi kredytowej, definiują system obowiązujących w Banku kompetencji kredytowych oraz administrowanie zabezpieczeniami.
5. Na pokrycie ryzyka kredytowego związanego z działalnością kredytową Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe. W ujęciu rachunkowym należności przeterminowane rozumiane są jako należności wymagalne, które nie zostały spłacone w umownym terminie spłaty (raty lub całej należności). Należności zagrożone są to należności w grupie poniżej standardu, wątpliwej i straconej.
6. Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii normalne, pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwe lub stracone, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów

z dnia 16.12.2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (tekst jedn. Dz. U. z 2019 roku, poz. 520) oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej Banku w sprawie tworzenia rezerw celowych (*Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Zwoleniu, przyjęte uchwałą Zarządu Nr 121/2019 z 09.10.2019 roku*).

7. Bank działa na terenie określonym w Statucie Banku. Teren ten jest nieznacznie zróżnicowany pod względem ekonomicznym i gospodarczym. W związku z powyższym nie ma uzasadnienia dla podziału geograficznego terenu działania obsługiwanego przez Bank na regiony gospodarcze.
8. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów lub według typu kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji w 2019 roku (według stanu na dzień 31.12.2019 roku) przedstawiała się następująco:

**8.1. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego
w podziale na typ kontrahenta oraz kategorii należności:**

Lp.	Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
1.	Banki	141 224,7	-	-	141 224,7
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	-	-	-	-
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	2 168,2	-	-	2 168,2
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	-	-	-	-
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		143 392,9	-	-	143 392,9

**8.2. Struktura zaangażowania bilansowego brutto Banku
wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta oraz kategorii należności:**

Lp.	Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-	-	-	-
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	21 241,3	-	-	21 241,3
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	13 672,5	36,2	4 015,9	17 724,6
4.	Osoby prywatne	57 563,9	628,9	934,8	59 127,6
5.	Rolnicy indywidualni	20 284,4	618,1	168,2	21 070,7
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	324,0	-	-	324,0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		113 086,1	1 283,2	5 118,9	119 488,2

8.3. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego
w rozbiciu na kategorie należności:

Wyszczególnienie	Wartość (w tys. zł)
Należności normalne	31 660,9
Należności pod obserwacją	-
Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	31 660,9

8.4. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach
w rozbiciu na kategorie należności:

Branża	Limit w % do uznanego kapitału	Wielkość obliga w tys. zł	Udział w uznanym kapitale w %
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	150%	21 227,55	96,54%
Przetwórstwo przemysłowe	75%	9 852,99	44,81%
Budownictwo (deweloperzy, firmy budowlane)	50%	5 671,07	25,79%
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	100%	11 394,98	51,82%
Transport, gospodarka magazynowa	15%	1 162,34	5,29%
Administracja publiczna i ochrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne	200%	31 331,29	142,49%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (pośrednictwo finansowe)	30%	2 171,17	9,87%
Edukacja (przedszkola, szkoły)	25%	2 500,34	11,37%
Pozostałe branże	80%	12 447,76	56,61%
Pozostałe kredyty	x	56 891,54	x
R A Z E M	100%	154 651,03	x

8.5. Struktura ekspozycji nominalnych według okresów zapadalności
w podziale na typy kontrahentów:

Typ kontrahenta	do 30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	powyżej 20 lat	Razem
Instytucje sektora finansowego	45,6	94,0	142,5	290,1	1 599,1					2 171,17
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	322,4	464,0	620,5	3 550,2	4 667,9	5 813,3	3 406,4	2 587,6		21 432,15
Gospodarstwa domowe	3 480,9	4 531,5	4 571,6	10 017,6	13 123,9	24 199,6	22 076,6	14 418,0	2 689,1	99 108,59
Instytucje niekomercyjne	5,0	9,9	14,9	29,8	59,6	167,0	40,5			326,70
Jednostki budżetowe	50,0	773,4	678,4	1 316,2	4 211,1	12 192,6	11 479,9	910,8		31 612,42
Razem	3 903,8	5 872,8	6 027,8	15 203,8	23 661,5	42 372,6	37 003,4	17 916,4	2 689,1	154 651,03
Struktura procentowa	2,52%	3,80%	3,90%	9,83%	15,30%	27,40%	23,93%	11,59%	1,74%	100,00%

8.6. Struktura ekspozycji przeterminowanych brutto
w rozbiciu na kategorie należności oraz w podziale na typy kontrahentów:

Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	0,2	-	-	0,2
Rolnicy indywidualni	165,6	495,7	168,2	829,5
Przedsiębiorcy indywidualni	228,1	-	3 629,1	3 857,2
Osoby prywatne	965,8	334,1	918,9	2 218,8
Suma	1 359,7	829,9	4 716,2	6 905,8

8.7. Struktura ekspozycji restrukturyzowanych brutto
w rozbiciu na kategorie należności oraz w podziale na typy kontrahentów:

Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	-	-	-	-
Rolnicy indywidualni	-	573,0	108,7	681,7
Przedsiębiorcy indywidualni	-	-	3 485,5	3 485,5
Osoby prywatne	104,9	443,5	15,6	564,0
Suma	104,9	1 016,5	3 609,8	4 731,2

Udział ekspozycji restrukturyzowanych do ogółu ekspozycji stanowił (4 731,2/153 317,2) 3,1% - udział ten należy ocenić jako niski.

8.8. Struktura ekspozycji nieobsługiwanych brutto
w rozbiciu na kategorie należności oraz w podziale na typy kontrahentów:

Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	-	-	-	-
Rolnicy indywidualni	-	540,9	168,2	709,1
Przedsiębiorcy indywidualni	-	-	4 015,9	4 015,9
Osoby prywatne	61,3	152,5	934,8	1 148,6
Suma	61,3	693,4	5 118,9	5 873,6

Udział ekspozycji nieobsługiwanych do ogółu ekspozycji stanowił (5 873,6/153 317,2) 3,83% - udział ten należy ocenić jako niski.

8.9. Struktura rezerw celowych w rozbiciu na kategorie należności oraz w podziale na typy kontrahentów:

Typ kontrahenta	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	Razem	Struktura
	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	w %
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	-	-	-	-	-
Rolnicy indywidualni	-	9,4	168,2	177,6	7,3%
Przedsiębiorcy indywidualni	-	0,5	1 285,9	1 286,4	52,8%
Osoby prywatne	311,3	8,5	653,3	973,1	39,9%
Suma	311,3	18,4	2 107,4	2 437,1	100,0%

9. Stan rezerw celowych z uwzględnieniem korekt z tytułu ryzyka kredytowego w trakcie roku 2019 zmieniał się następująco:

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
	(w tys. zł)		(w tys. zł)	
Normalne i pod obserwacją	358,1	0,7	328,8	0,9
Poniżej standardu	30,7	1,9	519,6	6,4
Wątpliwe	26,7	1,3	6,1	0,0
Stracone	1 033,2	447,6	1 055,2	520,0
R A Z E M	1 448,8	451,6	1 909,8	527,3

10. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne w 2019 roku:

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia uzyskanego przez przejęcie	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
		(w tys. zł)	
1.	Rzeczowe aktywa trwałe	0,0	0,0
2.	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,0	0,0
3.	Nieruchomości mieszkalne	0,0	0,0
4.	Nieruchomości komercyjne	0,0	0,0
5.	Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)	0,0	0,0
6.	Kapitał własny i instrumenty dłużne	0,0	0,0
7.	Pozostałe	0,0	0,0
8.	Łącznie:	0,0	0,0

11. Bank Spółdzielczy w Zwoleniu monitoruje ryzyko kredytowe na jakie jest narażony w związku z zaangażowaniem w detaliczne ekspozycje kredytowe, ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane. Bank

dokonuje analizy tego ryzyka w celu weryfikacji jego poziomu. Sporządzane okresowo raporty, zgodnie z funkcjonującym systemem informacji zarządczej, prezentowane są Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej.

12. Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego zaliczono w 2019 roku:

- 1) odpowiedni sposób postępowania przy ocenie zdolności kredytowej uzależniony od rodzaju klienta (wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową podmiotu, stopniowanie ryzyka kredytowego, analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej na tle branż),
- 2) opiniowanie wszystkich transakcji kredytowych przed podjęciem decyzji kredytowej przez niezależne od pionu sprzedażowego stanowisko,
- 3) zwiększone wymagania w zakresie udzielania kredytów zabezpieczonych hipotecznie dla klientów indywidualnych poprzez dostosowanie do warunków rynkowych poziomu parametrów determinujących posiadanie zdolności kredytowej,
- 4) zewnętrzna baza pozwalająca na weryfikację danych rejestrowych podmiotów podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego,
- 5) system kredytowy BIK klient indywidualny oraz BIK przedsiębiorca pozwalający na weryfikację wiarygodności kredytowej osób fizycznych oraz klienta instytucjonalnego, a także inne bazy zewnętrzne BIG SA, KR D, Rejestr bankowy służące do weryfikacji wiarygodności kredytobiorców,
- 6) prowadzenie monitoringu udzielonych ekspozycji (w tym monitoring SWO – sygnałów wczesnego ostrzegania) zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami przez niezależne od sprzedaży stanowisko,
- 7) przeprowadzanie kontroli wewnętrznej oraz realizacja zaleceń pokontrolnych oraz okresowe prezentowanie wyników kontroli Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej,
- 8) wnioskowanie przez niezależne od pionu sprzedażowego stanowisko propozycji zmian klasyfikacji należności oraz zastosowania pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw na należności zagrożone,
- 9) ustanowiony system limitów odnoszących się do całego portfela kredytowego,
- 10) wsparcie Zarządu Banku w zarządzaniu ryzykiem przez stanowiska na drugim poziomie zarządzania w tym w szczególności przez Samodzielne Stanowisko do spraw Ryzyk Bankowych,
- 11) kontrolę na drugą rękę procesu rejestracji transakcji kredytowej w systemie operacyjnym,
- 12) proces miękkiej windykacji.

13. Bank podejmuje szereg działań, w celu weryfikacji i oceny jakości przyjmowanych zabezpieczeń oraz zapewnienia adekwatnej ich wartości w całym okresie trwania umowy. Dla poszczególnych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie badany jest wskaźnik LtV.

14. W zakresie pojedynczej ekspozycji kredytowej Bank monitoruje:

- 1) jakość i wartość przyjmowanych zabezpieczeń przed uruchomieniem kredytu,
- 2) jakość i wartość rynkową zabezpieczeń w trakcie trwania umowy kredytowej.

15. Bank ma również możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad

tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz z kolejnymi zmianami. Bank przyjmuje zabezpieczenia pomniejszające podstawę tworzenia rezerw zgodnie z zasadami przyjętymi w *Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Zwoleniu*.

16. W 2019 roku Bank zastosował pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki z wykorzystaniem zabezpieczenia w postaci hipoteki. Wartość ekspozycji kredytowych, dla których Bank zastosował pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych według stanu na dzień 31.12.2019 roku wyniosła:

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank zastosował pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych (w tys. zł)
hipoteka na nieruchomości	2 418,4

VII. Stosowanie zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego. Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI: Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard and Poor's Ratings Services; Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka, wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka; jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich; Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

VIII. Zasady wyceny pozostałych aktywów i pasywów

1. Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2019 roku są zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 957).
2. Wycena aktywów i pasywów na dzień bilansowy oraz w ciągu roku obrotowego, dokonywana jest według zasad określonych ustawą, z uwzględnieniem odpowiednio przepisów w zakresie tworzenia rezerw na ryzyko w działalności bankowej oraz następujących ustaleń:
 - 1) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wysokości ceny nabycia (łącznie z kosztami transakcji), w ciągu roku według - wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,
 - 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne, które nie są przeznaczone do obrotu – wycenia się w momencie początkowego ujęcia w wartości nominalnej, a w ciągu roku pomniejszając o spłaty kwoty kapitału oraz powiększając lub pomniejszając o umorzenia wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie zapadalności oraz pomniejszoną o odpisy z tytułu rezerw celowych, utraty wartości lub nieściągalności z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. W wycenie tego składnika uwzględnia się również odsetki podlegające w okresie sprawozdawczym skapitalizowaniu na podstawie ustawy lub zawartych umów, odsetki dyskontowe podlegające rozliczeniu oraz prowizje,
 - 3) wartości niematerialne i prawne w tym wartość firmy – według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia to wyceny dokonuje się wg ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego składnika lub wg wartości godziwej,
 - 4) środki trwałe – wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonym o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz w szczególnych przypadkach odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia, to wyceny dokonuje się wg ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego składnika lub wg wartości godziwej,
 - 5) pozostałe aktywa – wycenia się w wartości nominalnej,

- 6) kapitały własne – wycenia się w wartości nominalnej,
 - 7) pozostałe pasywa – wycenia się w wartości nominalnej,
 - 8) pozycje pozabilansowe – wycenia się w wartości nominalnej.
3. Kapitał własny wykazany w sprawozdaniu „Zestawienie zmian w kapitale własnym” jest prezentowany zgodnie z ustawą o rachunkowości.
 4. Rachunek przepływów środków pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.
 5. W 2019 roku zgodnie z zapisem w Ustawie o podatku od osób prawnych, podatek dochodowy wynosił 19 % podstawy opodatkowania.
 6. Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	Wartość rynkowa	Wartość godziwa	Cel nabycia
		w tys. zł	w tys. zł	w tys. zł	
1	akcje SGB Banku S.A.	2 099,8	-	2 099,8	Inwestycje w kapitał banku zrzeszającego określone w strategii Kapitałowej SGB, zgodne z umową zrzeszeniową
2.	udziały w PartNet sp. z o. o	68,2	-	68,2	Dywersyfikacja aktywów przychodowych. Pozyskanie przychodów z dywidendy, udział w podmiocie zależnym od podmiotu świadczącego usługi outsourcingu na rzecz Banku
3.	bankowe papiery wartościowe SGB Banku S.A.	1 109,4	-	1 109,4	Inwestycje w kapitał banku zrzeszającego określone w strategii Kapitałowej SGB, zgodne z umową zrzeszeniową
4.	Certyfikaty inwestycyjne BPS	85,8	-	85,8	Dywersyfikacja aktywów przychodowych.
5.	udziały w SSO SGB	1,0	-	1,0	Objęcie udziału w związku z przystąpieniem Banku do Spółdzielczego Systemu Ochrony
RAZEM		3 364,2	-	3 364,2	

7. W roku 2019 Bank dokonał:

- 1) zakupu akcji SGB Banku S.A w wysokości 700.000,00 zł,
- 2) zakupu bankowych papierów wartościowych wyemitowanych przez SGB Bank S.A na kwotę 900.000,00 zł,
- 3) przeszacowań certyfikatów funduszy inwestycyjnych BPS, które obniżyły wartość certyfikatów w stosunku do zakupu o 35,2 tys. zł.

8. Ekspozycje wskazane w ust. 7 nie były przedmiotem obrotu giełdowego.

IX. Aktywa obciążone i wolne od obciążeń

Formularz A - Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		1	2	3	4
1	Aktywa Banku	0,0		305 988,0	
2	Instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	2 169,0	2 169,0
3	Dłużne papiery wartościowe	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Inne aktywa	0,0		5 365,0	
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia		
		1	2		
1	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank	0,0	159 599 508,6		
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					
		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS		
		1	2		
1	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0,0	0,0		
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne					

X. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

- Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.
- W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka, które uznał za istotne w swojej działalności:
 - ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,
- Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela niehandlowego.

4. Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:
 - 1) lukę przeszacowania;
 - 2) metodę wyniku odsetkowego;
 - 3) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
 - 4) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.
5. Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:
 - 1) wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wynik finansowy,
 - 2) wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.
6. Na dzień 31.12.2019 r. wpływ zmiany stóp procentowych o 200 p. b. na wartość ekonomiczną kapitału wyniósł 0,43%.
7. Wewnętrznym wymogiem kapitałowym na ryzyko stopy procentowej jest kwota, o jaką zmiana stóp procentowych o 200 punktów bazowych przekracza 4,00% funduszy własnych Banku. Na dzień 31.12.2019 r. kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej wyniósł 1 007 tys. zł, tj. 4,58% funduszy własnych.
8. W Banku sporządzane są raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej w trybie miesięcznym, kwartalnym, półrocznym oraz rocznym. Odbiorcami raportów są: Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.

XI. Ryzyko walutowe

1. Ryzyko walutowe oznacza niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej Banku wskutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego. Związane jest ono z:
 - 1) niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów Banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej,
 - 2) zawartymi transakcjami (zmiana kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji a dniem otrzymania płatności),
 - 3) wzrostem poziomu innych ryzyk (np. ryzyka kredytowego) w wyniku zmiany poziomu kursu walutowego.
2. W Banku do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego stosuje się metodę podstawową, zgodnie z którą wymóg wynosi:
 - 1) 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli pozycja ta przewyższa 2% funduszy własnych Banku,
 - 2) 0, jeżeli pozycja walutowa całkowita nie przewyższa 2% funduszy własnych Banku.W 2019 r. wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka walutowego nie występował.
3. W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka walutowego w trybie dziennym, miesięcznym. Informacje o wielkości ryzyka walutowego, na jakie narażony jest Bank przekazywane są:
 - 1) co miesiąc Zarządowi Banku,
 - 2) co kwartał Radzie Nadzorczej Banku.

XII. Ryzyko płynności

1. Ryzyko płynności to zagrożenie utrzymania zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania wszelkich zobowiązań Banku.
2. Polityka w zakresie ryzyka płynności zakłada doskonalenie zarządzania aktywami i pasywami Banku, które ma na celu osiągnięcie stałego i równomiernie rosnącego strumienia dochodu odsetkowego oraz zapewnienie płynności Banku. Zarządzanie bilansem, którego głównym składnikiem są środki zdeponowane przez klientów, nakłada na Bank obowiązek szczególnej dbałości o taką jego strukturę, która zapewniałaby wysoką płynność Banku przy możliwie wysokim zwrocie z kapitału.
3. Za skuteczność zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku. Zadania związane z utrzymaniem płynności Banku oraz funkcje skarbowe mają charakter scentralizowany i wykonywane są przez Zespół Finansowo - Księgowy pod nadzorem Głównego Księgowego oraz Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo – księgowych. Zadania związane z pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Samodzielne Stanowisko ds. Ryzyk Bankowych.
4. Z dniem 23.11.2015 r. Bank Spółdzielczy w Zwoleniu przystąpił do Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Spółdzielnia w ramach Funduszu Pomocowego udziela pomocy finansowej Uczestnikom Systemu, w celu zapewnienia ich płynności i wypłacalności, bądź zapobiegania ich upadłości. Bank może regulować swoją płynność płatniczą korzystając z oferty Banku Zrzeszającego (tj. limit kredytu w rachunku bieżącym, kredyt rewolwingowy, fundusz pomocowy, minimum depozytowe).
5. Bank w ramach zabezpieczenia płynności korzystał m. in. z następujących czynności wykonywanych przez SGB Bank S.A.:
 - 1) utrzymywania rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP,
 - 2) lokowania nadwyżek środków finansowych Banku,
 - 3) dokonywania zasileń i odprowadzeń gotówki.
6. Według stanu na dzień 31.12.2019 roku aktywa poziomu 1 wyniosły: kasa 5.153,97 tys. zł, minimum depozytowe 11.733,78 tys. zł; aktywa poziomu 2B wyniosły: środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym (PLN i waluta) – 5.170,92 tys. zł. Dla wymienionych aktywów poziomu 2B ma zastosowanie waga 75%. Aktywa stanowiące zabezpieczenie przed utratą płynności wg stanu na 31.12.2019 roku wyniosły 19.867,95 tys. zł.
7. W celu ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził limity, pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Podstawowymi limitami, w zakresie których Bank nie dopuszcza sytuacji ich przekraczania, są następujące limity regulacyjne:
 - 1) nadzorcze miary płynności,
 - 2) limit wskaźnika LCR.
8. Bank wyznacza pozycje nadzorczych miar płynności na każdy dzień sprawozdawczy. Na dzień 31.12.2019 roku miary te wyniosły:

Miara nadzorcza	Wartość minimalna	Wartość
M3 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,00	2,67
M4 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,40

9. Zgodnie z wymogami nałożonymi przez Rozporządzenie CRR oraz wydanymi do niego aktami delegowanymi, Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik LCR, który pokazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. Minimalny, wymagany prawem, poziom wskaźnika LCR w 2019 r. wynosił 100%. Na dzień 31.12.2019 r. Bank odnotował wskaźnik LCR na poziomie 309%.
10. Luka po urealnieniu wyniosła: do 1 miesiąca 42.814 tys. zł, do 3 miesięcy 11.052 tys. zł, do 6 miesięcy 18.628 tys. zł. Luka skumulowana po urealnieniu wyniosła: do 1 miesiąca 18.995 tys. zł, do 3 miesięcy 30.047 tys. zł, do 6 miesięcy 48.675 tys. zł.
11. W ramach zabezpieczenia płynności Bank może uzyskać środki finansowe w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.
12. Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się System Ochrony SGB, zgodnie z następującymi scenariuszami opisanymi w Grupowym Planie Naprawy:
 - 1) scenariusz systemowy zakładający kryzys makroekonomiczny, oparty na scenariuszu przygotowanym przez NBP, w którym występują wzrost należności zagrożonych, wpływ depozytów i zmiana rynkowych stóp procentowych;
 - 2) scenariusz indywidualny zakładający:
 - a) materializację ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych,
 - b) wzrost kosztu finansowania depozytów,
 - c) spadek stóp procentowych,
 - 3) scenariusz mieszany, uwzględniający kombinację zdarzeń mających wpływ na cały system i indywidualnych, następujących jednocześnie i wchodzących ze sobą w interakcje, który zakłada kryzys na rynku rolnym.
13. Dla każdego scenariusza określany jest wpływ sytuacji skrajnej na obszar płynności, mierzony wskaźnikami LCR oraz NSFR. Wyniki testów wraz z ich opisem przekazywane są w okresach kwartalnych.
14. Wyniki testów przedstawiane były na posiedzeniu Zarządu oraz Rady Nadzorczej i wykorzystywane do zarządzania ryzykiem płynności oraz ustalania wielkości limitów ograniczających ryzyko.
15. W Banku sporządzane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym (NMP, LCR), miesięcznym, kwartalnym, półrocznym oraz rocznym. Odbiorcami raportów są: Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.

XIII. Ryzyko operacyjne

1. Ryzyko operacyjne definiuje się jako ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów logistycznych, technicznych, teleinformatycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne, natomiast wyłącza się ryzyko utraty reputacji.
2. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka.

3. Bank stosuje klasyfikację zdarzeń operacyjnych w celu umożliwienia dokładnego rozpoznania profilu ryzyka operacyjnego.
4. Bank, wyliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego jest wyliczany zgodnie z zasadami określonymi w uchwałach KNF. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2019 r. wynosił 1.400,18 tys. zł. W 2019 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego.
5. W Banku sporządzane są raporty dotyczące ryzyka operacyjnego w trybie kwartalnym, półrocznym oraz rocznym. Odbiorcami raportów są: Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.
6. Ilość i wartość strat brutto w złotych wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku kształtowała się następująco:

Kategorie ryzyka		Ilość	Wielkość straty rzeczywistej	
1.	Oszustwa wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	0	0,00
		2. Kradzieże i oszustwa	0	0,00
2.	Oszustwa zewnętrzne	1. Kradzieże i oszustwa	0	0,00
		2. Bezpieczeństwo systemów	0	0,00
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia i bezpieczeństwa w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	0	0,00
		2. Bezpieczeństwo otoczenia pracy	0	0,00
		3. Podział i dyskryminacja	0	0,00
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, oferty i umowy, informacje o klientach, zobowiązania względem klientów	1	0,00
		2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0	0,00
		3. Wady produktów	0	0,00
		4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0,00
		5. Usługi doradcze	0	0,00
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1. Katastrofy naturalne i inne zdarzenia wywołane przyczynami zewnętrznymi	0	0,00
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1. Systemy i środowisko teleinformatyczne	19	0,00
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	17	0,00
		2. Monitorowanie i raportowanie transakcji	0	0,00
		3. Dokumentacja dotycząca klienta	0	0,00
		4. Zarządzanie rachunkami klientów	0	0,00
		5. Uczestnicy nie będący kontrahentami	0	0,00
		6. Sprzedawcy i dostawcy	0	0,00
Razem			37	0,00

XIV. Fundusze własne

1. Rozporządzenie CRR 575/2013 zmieniło dotychczasową strukturę funduszy własnych banków wynikającą z art. 127 Prawa bankowego. Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 i art. 492 Rozporządzenia 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r., ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.
2. Fundusze własne zgodnie z powyższymi przepisami obejmują:
 - 1) kapitał Tier 1, w skład którego wchodzi kapitały podstawowe Tier 1, obejmujące m. in. skumulowane inne całkowite dochody, fundusz zasobowy, fundusz ogólnego ryzyka bankowego, niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych (jednostki TFI) oraz fundusz udziałowy i kapitały dodatkowe kapitału Tier 1, obejmujące wyemitowane obligacje,
 - 2) kapitał Tier 2, obejmujący m. in. pożyczki podporządkowane spełniające kryteria określone w art. 63 Rozporządzenia 575/2013.

Opis:	Kwota na dzień 31.12.2019 roku	Referencja
<i>Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe</i>		
Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kwoty rezerwowe)	21 407 242,86	Art. 26 ust. 1
Fundusze ogólnego ryzyka	-	Art. 26 ust. 1 lit. f
Kwoty kwalifikujących się pozycji	649 570,00	Art. 486 ust. 2
Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	22 056 812,86	
<i>Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne</i>		
Wartości niematerialne i prawne	- 68 206,89	Art. 36 ust. 1 lit. b
Korekty regulacyjne dot. niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art 467 i 468	-	
60 % filtr dla niezrealizowanych zysków związanych z instrumentami wycenianymi według wartości godziwej	-	
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-	
Kapitał podstawowy Tier I	21 988 605,97	
<i>Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty</i>		
Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	-	Art. 51, Art. 52
Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	-	
<i>Kapitał dodatkowy Tier I: Korekty regulacyjne</i>		
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym	-	
Kapitał dodatkowy Tier I	-	
Kapitał Tier I	21 988 605,97	
<i>Kapitał Tier II : instrumenty i rezerwy</i>		

Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		Art. 62
Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		Art. 62 lit. c i d
Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi		
<i>Kapitał Tier II: korekty regulacyjne</i>		
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II		
Kapitał Tier II		
Łączny kapitał (Kapitał Tier I + kapitał Tier II)	21 988 605,97	
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	132 356 230,00	
<i>Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)</i>	16,61	Art. 92 ust. 2 lit. c

3. Powyższe zestawienie przedstawia fundusze własne Banku wykorzystane do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego według stanu na dzień 31.12.2019 roku.
4. Fundusze Banku liczone zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji UE Nr 680/2014 z dnia 16.04.2014 roku, ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczącym sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE Nr 575/2013, osiągnęły poziom: kapitał Tier 1 – 21.988.605,97 zł.
5. Na dzień 31.12.2019 roku wewnętrzny współczynnik wypłacalności wyniósł 14,47 %.

XV. Adekwatność kapitałowa i wymogi w zakresie funduszy własnych

1. Adekwatność kapitałowa odnosi się do szczególnego profilu ryzyka Banku, uwzględniającego otoczenie rynkowe, w którym Bank działa. Bank dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka jakie podejmuje, uwzględniając wielkość i strukturę aktywów zagrożonych niewypłacalnością. Kształtowanie struktury kapitałowej Banku uwzględnia więc ryzyko ponoszone przez Bank, koszty finansowania działalności kapitałem oraz ostrożnościowe normy nadzorcze. W szczególności zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku obejmuje:
 - 1) określenie polityki zarządzania ryzykiem i kapitałem,
 - 2) identyfikację wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka,
 - 3) kwantyfikację i agregację ryzyka,
 - 4) oszacowanie oraz alokację kapitału wewnętrznego,
 - 5) monitoring i kontrolę ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.
2. W 2019 roku Bank zarządzał poziomem adekwatności kapitałowej poprzez jednoczesne kreowanie wielkości funduszy własnych oraz wpływanie na poziom generowanego ryzyka. W tym celu, Bank przeznaczył 96,95 % wypracowanego zysku netto za 2018 rok na zwiększenie funduszy oraz rozwijał działalność kredytową w ramach przyjętych limitów wewnętrznych. Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego w okresach kwartalnych. Na koniec 2019 roku łączny współczynnik

kapitałowy wyniósł 16,61 %, współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET I) wyniósł 16,61 % i współczynnik kapitałowy Tier I (T I) wyniósł 16,61 %. Bank w 2019 roku kontynuował działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego bufora kapitałowego. W celu oszacowania kwoty kapitału niezbędnej do prowadzenia bezpiecznej działalności w warunkach dekonunktury, w Banku przeprowadzane są testy warunków skrajnych. Na podstawie tych testów ustalono, że Bank posiada odpowiednie bufony kapitałowe na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej. Na dzień 31.12.2019 roku nadwyżka lub brak kapitału ponad/poniżej minimalnych wymogów (z zaleceniem nadzorczym i buforem zabezpieczającym): kapitał CET I 8.753,0 tys. zł, kapitał T I 6.767,6 tys. zł, fundusze własne 2.796,9 tys. zł.

3. Bank monitoruje i raportuje wskaźnik dźwigni finansowej z częstotliwością kwartalną. Na dzień 31.12.2019 roku wskaźnik dźwigni finansowej Banku wyniósł 7,09%.
4. Bank wyznacza kapitał wewnętrzny zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Dyrektywą CRD IV oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Kapitał wewnętrzny (wewnętrzny wymóg kapitałowy), to ustalony przez Bank wymóg kapitałowy, mający na celu pokrycie wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka, występujących w jego działalności oraz czynników otoczenia.
5. Celem szacowania kapitału wewnętrznego jest określenie minimalnego poziomu funduszy własnych, zapewniającego bezpieczeństwo działalności Banku, przy uwzględnieniu zmian profilu i skali prowadzonej działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych.
6. W 2019 roku kapitał wewnętrzny był szacowany na pokrycie każdego z istotnych rodzajów ryzyka, za wyjątkiem ryzyka braku zgodności, gdyż zakładano jego pokrycie kapitałem na ryzyko operacyjne.
7. Zgodnie z Rozporządzeniem CRR w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, Bank wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych dla następujących rodzajów ryzyka:
 - 1) w zakresie ryzyka kredytowego – metodę standardową,
 - 2) w zakresie ryzyka operacyjnego – metodę podstawowego wskaźnika,
 - 3) w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej – metodę luki przeszacowania,
 - 4) w zakresie ryzyka płynności – metodę szokowego scenariusza spadku wartości depozytów,
 - 5) w zakresie ryzyka koncentracji – metodę określania skutków przekraczania limitów koncentracji,
 - 6) ryzyko kapitałowe – wzrost funduszy własnych z wypracowanego zysku.
8. Na dzień 31.12.2019 roku łączna kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła 132.356,2 tys. zł.
9. Strukturę wymogów w zakresie funduszy własnych Banku przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj ryzyka	Wewnętrzny wymóg kapitałowy	Alokacja kapitału według wymagań dla Filaru I	Alokacja dodatkowego kapitału według wymagań dla Filaru II	Wykorzystanie kapitału dostępnego (% fw)	Limity dla Filaru I	Wykorzystanie limitu (w %)	Wykorzystanie kapitału dostępnego (% fw)	Limity dla Filaru II	Wykorzystanie limitu (w %)
Ryzyko kredytowe	9 657	9 188	468	41,79%	49,65%	84,16%	2,13%	7,85%	27,13%
Ryzyko rynkowe	90	0	90	0,00%	0,00%	-	0,41%	0,50%	81,60%
Ryzyko operacyjne	1 400	1 400	0,00	6,37%	8,00%	79,60%	0%	0,00%	-
Ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym:	0	x	0	x	x	x	0,00%	1,50%	0,00%
koncentracji dużych zaangażowań	0	x	0,00	x	x	x	x	x	x
koncentracji w ten sam sektor gospodarczy	0	x	0	x	x	x	x	x	x
koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia	0	x	0	x	x	x	x	x	x
Ryzyko stopy procentowej w ramach portfela niehandlowego	1 007	x	1 007	x	x	x	4,58%	9,00%	50,88%
Ryzyko płynności	0	x	0	x	x	x	0,00%	1,50%	0,00%
Ryzyko kapitałowe	0	x	0	x	x	x	0,00%	2,00%	0,00%
Kapitał regulacyjny	10 588			48,15%	57,65%	83,53%	x		
Kapitał wewnętrzny	12 153			x			55,27%	80,00%	69,09%
Współczynnik wypłacalności	16,61								
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	14,47								

10. Kwoty stanowiące ekspozycje ważone ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji oraz poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne ryzyka według stanu na dzień 31.12.2019 roku, przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Kategoria	Wartość aktywów ważonych ryzykiem (w tys. zł)	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
1.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	6 397	512
2.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0	0
3.	Ekspozycje wobec instytucji	87	7
4.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	9 639	771
5.	Ekspozycje detaliczne	31 412	2 513
6.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	55 450	4 436
7.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 667	293
8.	Ekspozycje kapitałowe	3 210	257
9.	Inne ekspozycje	4 863	389
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	129	10
11.	RAZEM	114 854	9 188

Ryzyko	Regulacyjny wymóg kapitałowy (w tys. zł)
1. kredytowe	9 188
2. operacyjne	1 400
3. walutowe	0
RAZEM	10 588

XVI. System kontroli wewnętrznej

- System kontroli wewnętrznej obejmował w 2019 roku wszystkie jednostki organizacyjne Banku i był dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali jego działalności.
- Za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiadał Zarząd Banku; nadzór nad wprowadzeniem, zapewnieniem funkcjonowania i monitorowaniem skuteczności systemu kontroli wewnętrznej sprawowała Rada Nadzorcza.
- Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej był w 2019 roku zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach). Na pierwszą linię obrony składało się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Na drugą linię obrony składało się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach (niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie), komórka ds. zapewniania zgodności oraz komórka kontroli wewnętrznej. Trzecią linię obrony stanowił audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
- Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie procesu zarządzania Bankiem, realizacji wyznaczonych przez Bank celów, zapewnienie bezpieczeństwa oraz stabilnego funkcjonowania Banku, a w efekcie przyczynienie się do zapewnienia:
 - skuteczności i efektywności działania Banku,
 - wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
- W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębnione są:
 - funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
 - stanowisko ds. zapewniania zgodności, którego zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
 - niezależna komórka audytu wewnętrznego, którą jest komórka Spółdzielni, wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

6. Na wszystkich poziomach systemu kontroli wewnętrznej, stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania. Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku.
7. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania:
 - 1) pionowego - poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz
 - 2) poziomego - poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.
8. Za monitorowanie odpowiedzialni są odpowiednio:
 - 1) w przypadku monitorowania poziomego (weryfikacji bieżącej, testowania) w ramach danej linii – wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych
 - 2) w przypadku monitorowania pionowego pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony – Komórka Kontroli Wewnętrznej, Stanowisko ds. zapewniania zgodności, jak również inne stanowiska w drugiej linii obrony,
9. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:
 - 1) celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
 - 3) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
 - 5) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
 - 6) zasady proporcjonalności.
10. Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.
11. Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymują okresowe informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem, m. in.: zestawienia wykrytych nieprawidłowości oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.
12. Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.
13. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji kontroli) oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Rada Nadzorcza stwierdziła, że funkcjonujące mechanizmy kontroli były dostosowane w 2019 roku do skali, złożoności i profilu ryzyka, a zadania realizowane przez komórki Systemu Kontroli Wewnętrznej (tj. Komórkę Kontroli Wewnętrznej i Stanowisko ds. zapewniania zgodności) były wykonane prawidłowo. Dokonała także oceny systemu anonimowego powiadamiania o naruszeniach,

stanowiącego istotny element systemu kontroli wewnętrznej, nie wnosząc uwag do poprawności jego działania.

XVII. Ryzyko braku zgodności w ramach Systemu Kontroli Wewnętrznej

1. Ryzyko braku zgodności (compliance) jest to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. Definiując szerzej, ryzyko braku zgodności to ryzyko sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat finansowych lub utraty reputacji, które może ponieść Bank, jako wynik niedostosowania się do przepisów prawa, wytycznych regulatora, czy też ogólnie przyjętych praktyk postępowania i standardów etycznych w działalności biznesowej oraz wewnętrznych polityk i procedur Banku.
2. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności jest w Banku realizowane w celu:
 - 1) ograniczania ryzyka braku zgodności,
 - 2) zapewniania funkcjonowania Banku zgodnie z przepisami prawa i przyjętymi standardami postępowania,
 - 3) zapewniania przestrzegania przez pracowników Banku przyjętych standardów postępowania, w tym obowiązujących zasad ładu korporacyjnego,
 - 4) ochrony interesów klientów,
 - 5) budowania korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa i przyjętych standardów postępowania.
3. Za całość koordynacji procesu identyfikacji i zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności, jak też za nadzór nad działaniami komórki realizującej funkcję zapewniania zgodności, odpowiada Prezes Zarządu Banku.
4. Ryzyko braku zgodności zostało przez Bank zidentyfikowane jako ryzyko trudnomierzalne i oceniane jest tylko poprzez szacowanie jakościowe, które obejmuje:
 - 1) określenie jakie przepisy prawa, regulacje wewnętrzne wprowadzone w związku z zapewnianiem zgodności, standardy rynkowe istotnie regulują funkcjonowanie procesów wewnętrznych, w zakresie objętym zarządzaniem ryzykiem braku zgodności,
 - 2) dokonanie oszacowania prawdopodobieństwa wystąpienia niezgodności,
 - 3) identyfikację mechanizmów kontroli ryzyka stosowanych do ograniczania ryzyka braku zgodności,
 - 4) oszacowanie skuteczności tych mechanizmów kontroli ryzyka na podstawie oceny wyników ich funkcjonowania oraz oceny wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych w zakresie zapewniania zgodności (weryfikacji i testowania),
 - 5) ustalenie wielkości ryzyka rezydualnego w ramach danego procesu po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności z użyciem *Mapy ryzyka braku zgodności*.
5. Raporty o ryzyku braku zgodności sporządzane były w 2019 roku w okresach kwartalnych dla Zarządu i Komitetu Audytu oraz w okresach półrocznych dla Rady Nadzorczej Banku. Raporty o ryzyku braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma

spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą czynności podejmowanych w celu zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank standardami rynkowymi.

XVIII. System zarządzania

1. W Banku liczba stanowisk w Zarządzie wynosi 3 /trzy/.
2. Członków Zarządu powoływała Rada Nadzorcza zgodnie ze Statutem Banku oraz przepisami prawa; powołanie Prezesa Zarządu nastąpiło za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w Ustawie Prawo Bankowe.
3. Wybór kandydata na członka Zarządu poprzedzony jest obowiązkową procedurą indywidualnej oceny uprzedniej.
4. Kandydaci na członków Zarządu powinni spełniać wymagania Banku określone w „*Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Zwoleniu*”; co najmniej dwóch członków Zarządu - w tym Prezes - powinno posiadać wiedzę, umiejętności i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać z Bankiem w stosunku pracy, w związku z pełnioną funkcją. Ponadto kandydaci na członków Zarządu powinni cechować się nienaganną reputacją, uczciwością i etycznością, niezależnością osądu oraz poświęcać odpowiednią ilość czasu na realizację powierzonych obowiązków.
5. W miesiącu marcu 2019 roku Rada Nadzorcza odwołała z funkcji w Zarządzie Banku wiceprezesa ds. handlowych, w związku z przejściem na emeryturę; w tym samym miesiącu Rada Nadzorcza uzupełniła skład Zarządu powołując nowego członka, któremu powierzono nadzór nad pionem handlowym.
6. W Banku liczba członków organu nadzorującego wynosiła w 2019 roku 11 /jedenaście/ osób.
7. Członków Rady Nadzorczej powołuje, zgodnie z przepisami prawa oraz statutu Banku, Zebranie Przedstawicieli.
8. Wybór kandydata na członka Rady Nadzorczej poprzedzony jest obowiązkową procedurą indywidualnej oceny uprzedniej, której celem jest ustalenie czy osoba oceniana posiada kwalifikacje niezbędne do sprawowania funkcji nadzorczych (wiedza, właściwy poziom wykształcenia, umiejętności, doświadczenie, nienaganna reputacja, uczciwość, etyczność oraz niezależność osądu i możliwość poświęcania wystarczającej ilości czasu na pełnienie funkcji w ramach RN) oraz ustalenie czy zaistniałe fakty i okoliczności dotyczące kandydata na członka Rady mogą mieć wpływ na reputację Banku.
9. Wybór członków organów Banku dokonywany jest z uwzględnieniem *Polityki różnicowania członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Zwoleniu* przyjętej przez Zebranie Przedstawicieli Banku uchwałą Nr 4/2019 z 18.06.2019 roku. Polityka różnicowania ma na celu dotarcie do szerokiego zakresu właściwości i kompetencji przy rekrutacji członków organów Banku i pozyskanie różnych punktów widzenia oraz doświadczenia, w taki sposób by umożliwić wydawanie niezależnych opinii i rozsądnych decyzji w ramach organów Banku. Bank bierze pod uwagę następujące aspekty różnicowania:

- 1) odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności, wykształcenia, w tym w szczególności ukończony kierunek kształcenia, szkoła/uczelnia,
 - 2) doświadczenie zawodowe, w tym w szczególności doświadczenie w pożądanym na danym stanowisku zakresie i jego zróżnicowanie,
 - 3) płeć oraz wiek członków Rady Nadzorczej i Zarządu, z zastrzeżeniem, że zróżnicowanie nie jest kryterium priorytetowym w stosunku do kryteriów kwalifikacji i kompetencji.
10. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną, w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków, dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie oceny członków Zarządu Banku. Ocena dokonywana w trakcie pełnienia funkcji ma charakter następczy. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z dokonaną w 2019 roku oceną spełniali wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.
11. Przepływ informacji w zakresie ryzyk zidentyfikowanych w działalności Banku, kierowany do Zarządu oraz Rady Nadzorczej został sformalizowany w postaci „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Zwoleniu”, w ramach której określono nazwy raportów/sprawozdań, częstotliwość sporządzania, autorów/odbiorców, terminy sporządzania raportów/sprawozdań dotyczących ryzyk. Systemem informacji zarządczej były objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowane były do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podjęcia decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.
12. System informacji zarządczej wspierany był opiniami komitetów działających w Banku:
- 1) Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, wspierającego działania Rady Nadzorczej w zakresie określonym w Regulaminie Komitetu Audytu.
 - 2) Komitetu kredytowego wspierającego procesy kredytowe w zakresie określonym w Regulaminie Komitetu Kredytowego w Banku Spółdzielczym w Zwoleniu.

XIX. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

1. Bank, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń, wprowadził „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze”, która została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.
2. Przyjęta Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku zawierała mechanizmy wynagradzania zmierzające do ugruntowania skłonności kadry zarządzającej do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku.
3. Polityka miała na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka, wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą Banku, skłonność Banku do ryzyka. Ponadto, celem polityki było wspieranie realizacji Strategii działania Banku oraz ograniczanie konfliktów interesów.
4. Polityka przynajmniej raz w roku podlega weryfikacji przez Stanowisko do spraw

Zapewniania Zgodności. Weryfikacja, obejmuje, m. in.: zgodność z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku, weryfikację stanowisk kierowniczych, przyjęte zasady przyznawania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia.

5. Polityka oraz jej realizacja podlega ocenie Rady Nadzorczej na podstawie przeprowadzonej weryfikacji. Ocena jest przekazywana Zebraniu Przedstawicieli w ramach sprawozdania Rady Nadzorczej.
6. Przy określeniu zasad wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku uznano – ze względu na zakres i złożoność prowadzonej działalności, profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym – że, zasady dotyczyć będą wyłącznie członków Zarządu Banku, tj. Prezesa Zarządu oraz Wiceprezesów Zarządu.
7. Wynagrodzenie członków Zarządu Banku podzielone jest na część stałą oraz zmienną.
8. Część zmienną stanowi regulaminowa premia roczna, która przyznawana jest na podstawie oceny efektów pracy członka Zarządu. Przedmiotowej oceny Rada Nadzorcza dokonuje w cyklach rocznych, najpóźniej do końca III kwartału roku następującego po okresie objętym oceną w formie uchwały podejmowanej odrębnie dla każdego członka Zarządu. Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje 3 lata, tzn. rok miniony oraz 2 poprzednie i przeprowadzana jest w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe. Kryteriami ilościowymi są: zysk netto, zwrot z aktywów ROA, wskaźnik należności zagrożonych, łączny współczynnik kapitałowy oraz wskaźnik płynności LCR. Kryteriami jakościowymi są: efekty realizacji zadań przez poszczególnych członków Zarządu, pozytywna ocena kwalifikacji danego członka Zarządu, uzyskanie absolutorium oraz wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy zewnętrzne.
9. W odniesieniu do kryteriów ilościowych członek Zarządu ma prawo do regulaminowej premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:
 - 1) min. 90 % zysku netto;
 - 2) min. 0,50 % zwrotu z aktywów (ROA),
 - 3) max 6,50 % wskaźnika należności zagrożonych,
 - 4) min. 14,375 % współczynnika wypłacalności,
 - 5) min. 100 % wskaźnika płynności LCR.
10. W odniesieniu do kryteriów jakościowych, członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:
 - 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności,
 - 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji,
 - 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy,
 - 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.
11. Regulaminowa premia roczna jest zmniejszana w przypadku nieobecności członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie, trwającej dłużej niż 6 miesięcy.
12. Regulaminowa premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
 - 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
 - 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych,

- 3) o którym mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe,
 - 4) zagrożenia upadłością,
 - 5) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania,
 - 6) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękopisami bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.
13. Łączna wysokość regulaminowej premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa niż 10 % rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie, z zastrzeżeniem, że w wysokość premii nie może być większa niż 15 % wynagrodzenia zasadniczego osiągniętego w danym roku przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze, a w przypadku realizacji przez tę osobę zadań wymagających dodatkowego nakładu pracy - 20% wynagrodzenia zasadniczego osiągniętego w danym roku.
14. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.
15. W 2019 roku wynagrodzenia członków Zarządu wypłacano zgodnie z zawartymi umowami oraz Regulaminem wynagradzania członków Zarządu w Banku Spółdzielczym w Zwoleniu. Ponadto, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 09.05.2019 roku dokonała oceny efektów pracy osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń. Oceną objęto członków Zarządu Banku za okres ich pracy w latach 2016 – 2018. Przy ocenie efektów pracy zastosowano kryteria określone w pkt 9 – 12. Rada Nadzorcza stwierdziła, że Zarząd Banku w sposób poprawny zarządzał ryzykiem bankowym w rozumieniu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń i dokonała pozytywnej oceny efektów pracy poszczególnych członków Zarządu, zarówno w okresie podlegającym ocenie za poszczególne lata, jak również uwzględniając wyniki zbiorcze za okres 2016 – 2018 roku. W ocenie Rady działania poszczególnych członków Zarządu pozwoliły na wzmocnienie kapitałów Banku i jego prawidłowy długofalowy rozwój.
16. Łącznie za 2019 rok dla 4 osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku wypłacono: składniki stałe w wysokości 465,5 tys. zł, składniki zmienne w formie pieniężnej w wysokości 78,2 tys. zł. Wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą – 0. Wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i zakończeniem stosunku zatrudnienia - 65,5 tys. zł. Liczba osób, które otrzymały w 2019 roku wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln Euro wyniosła – 0; stosunek zmiennych składników wynagrodzeń do składników stałych wynagrodzeń stanowił 15,0 % oraz 4,5 % wyniku finansowego netto osiągniętego w 2018 roku.
17. Z uwagi na skalę działalności Banku, nie powoływano komitetu ds. wynagrodzeń.
18. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania Polityki wynagrodzeń w tym zmiennych składników wynagradzania.
19. Analizując szeroko realizację celów Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w 2019 roku oraz szeroko rozumianej Polityki wynagradzania, Rada Nadzorcza stwierdziła, że:
- 1) system wynagrodzeń dostosowany był w 2019 roku do strategii działania Banku, jego celów i długoterminowych interesów oraz prawidłowo skorelowany z systemem zarządzania finansami i ryzykiem w Banku,

- 2) zapewniano odpowiednie do potrzeb zasoby kadrowe pozwalające skutecznie zarządzać ryzykiem w Banku,
- 3) zapewniano adekwatne wynagrodzenia do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji zawodowych wymaganych na danym stanowisku z uwzględnieniem jakości świadczonej pracy,
- 4) stosowano mechanizmy wynagradzania zmierzające do ugruntowania wśród kardy zarządzającej skłonności do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku, do ochrony interesów klientów oraz unikania nadmiernej ekspozycji na ryzyko.

XX. Postanowienia końcowe.

1. Zebranie Przedstawicieli Banku uchwałą Nr 2/2019 z 18.06.2019 roku przyjęło Politykę ładu korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Zwoleniu. Oświadczenie Zarządu w zakresie ograniczenia stosowania poszczególnych zasad zawiera odrębny dokument. Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła funkcjonowanie w Banku w 2019 roku Zasad ładu korporacyjnego.
2. Bank na dzień 31.12.2019 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją.
3. Bank na dzień 31.12.2019 roku nie posiadał aktywów obciążonych.
4. Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, o którym mowa w art. 453 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia CRR, zawarte jest w Załączniku nr 1 do niniejszej informacji.
5. Oświadczenie na temat ryzyka, zgodne z wymogami art. 435 ust 1. lit f) Rozporządzenia CRR, w którym omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności zawarte jest w Załączniku nr 2 do niniejszej informacji, kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarte są w Załączniku nr 3 do niniejszej informacji.

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. finansowo-księgowych
Krzysztof Wysocki

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. handlowych
Jolanta Koncka

PREZES ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Zwoleniu
mgr Irena Zawadzka

do Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Zwoleniu według stanu na dzień 31.12.2019 roku

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Banku Spółdzielczego w Zwoleniu oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Zwoleniu według stanu na dzień 31.12.2019 roku, są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii zarządzania ryzykiem w Banku.

WICEPREZES ZARZĄDU ds. finansowo-księgowych <i>Krzysztof Wysocki</i>	WICEPREZES ZARZĄDU ds. handlowych <i>Jolanta Koncka</i>	PREZES ZARZĄDU Banku Spółdzielczego w Zwoleniu <i>mgr Irena Zawadzka</i>
--	---	--

Zwoleń, dnia 04.09.2020 roku

Załącznik Nr 2

do Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Zwoleniu według stanu na dzień 31.12.2019 roku

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Banku Spółdzielczego w Zwoleniu oświadcza, że w Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Zwoleniu według stanu na dzień 31.12.2019 roku, omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka w sposób pozwalający zainteresowanym zewnętrznym podmiotom zapoznanie się z całościowym obrazem zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym zależności pomiędzy profilem ryzyka a tolerancją na ryzyko określoną przez Zarząd.

WICEPREZES ZARZĄDU ds. finansowo-księgowych <i>Krzysztof Wysocki</i>	WICEPREZES ZARZĄDU ds. handlowych <i>Jolanta Koncka</i>	PREZES ZARZĄDU Banku Spółdzielczego w Zwoleniu <i>mgr Irena Zawadzka</i>
--	---	--

Zwoleń, dnia 04.09.2020 roku

Załącznik Nr 3

do Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Zwoleniu według stanu na dzień 31.12.2019 roku

Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka

według stanu na dzień 31.12.2019 roku

Nazwa limitu	Wysokość limitu na dzień 31.12.2019	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko inwestycji finansowych			
Udział instrumentów finansowych w stosunku do funduszy własnych Banku	Max. 140,00 %	0,01%	X
Ryzyko kredytowe			
Udział portfela kredytów i pożyczek w stosunku do sumy bilansowej	Max. 70,00 %	49,08%	70,11%
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max. 4,00 %	2,97%	74,25%
Poziom utworzonych rezerw celowych	Min. 35,00 %	41,17%	117,63%
Ryzyko koncentracji			
Łączna kwota ekspozycji wobec jednego klienta lub grupy powiązanych klientów (do uznanego kapitału)	Max. 20 %	brak przekroczeń	X
Łączna kwota dużych ekspozycji w portfelu kredytowym (do uznanego kapitału)	Max. 300 %	222,65%	74,22%
Ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie			
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max. 60,00 %	51,21%	85,35%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max. 8,00 %	4,87%	60,88%
Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych			
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max. 30,00 %	15,82%	52,73%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max. 5,00 %	0,76%	15,20%
Ryzyko operacyjne			
Suma strat z tytułu ryzyka operacyjnego w roku do wielkości wymogu kapitałowego	Max.100,00 %	brak przekroczeń	X
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max. 2,00 %	1,1%	58,41%
Ryzyko płynności			
Wskaźnik płynności LCR	Min. 105,00 %	309,33%	294,60%
Wskaźnik płynności NSFR	Min. 115,00 %	150,13 %	130,55 %
Depozyty ogółem powiększone o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Min. 105%	194,39%	185,13%
Ryzyko stopy procentowej			
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego	Max. 30,00 %	26,99%	89,96%
Zmiana wartości ekonomicznej Banku	Max. 2,00%	0,43%	21,5%

(do funduszy własnych)			
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	Min. 14,50 %	16,61%	114,55 %
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max. 80,00 %	55,27%	69,09%
Dźwignia finansowa	Min. 5 %	7,09 %	141,80 %
Wskaźnik zwrotu z aktywów ROA netto	Min.0,40 %	0,56 %	Min. 0 %
Wskaźnik efektywności kosztowej C/I	Max. 76,50 %	73,33%	95,86%

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. finansowo-księgowych
Krzysztof Wysocki

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. handlowych
Jolanta Koncka

PREZES ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Zwoleniu
mgr Irena Zawadzka

Zwoleń, dnia 04.09.2020 roku